

Aleg. XL.

Sprawozdanie

Wydziału krajowego o wydatkach na szkołę weterynaryi preliminowanych w rubryce VII poz. 57 budżetu funduszu krajowego na rok 1876.

Wysoki Sejmie!

Na posiedzeniu odbytem dnia 14. października 1874, przyjął Wysoki Sejm zgodnie z wnioskiem komisji kultury krajowej, do wiadomości swej kroki przygotowawcze celem utworzenia szkoły weterynaryi, przez Wydział krajowy poczynione, a przedstawione w sprawozdaniu Wydziału krajowego z dnia 25. września 1874 l. 19.164 i powziął następującą uchwałę:

1. Sejm postanawia założyć stałą publiczną szkołę weterynaryi, wraz ze szkołą kucia koni i ze szpitalem dla zwierząt we Lwowie i uznaje ją za zakład krajowy.

2. Wydział krajowy przeprowadzi z Rządem rokowania, celem uzyskania według możliwości jak najwyższej rządowej subwencji, na częściowe pokrycie kosztów założenia szkoły weterynaryi, wraz ze szkołą kucia koni i ze szpitalem dla zwierząt we Lwowie i pokryje z tej subwencji część kosztów na ten cel łożonych; niemniej przeprowadzi Wydział krajowy rokowania z Rządem celem wyjednania dla tej szkoły stałej rocznej subwencji.

3. Szkołą tą zarządza kuratoryja, złożona na teraz z dwóch kuratorów, mianowicie: z delegata Wydziału krajowego i z delegata Towarzystwa gospodarskiego we Lwowie, a po przyznaniu odpowiedniej jednorazowej i stałej subwencji rządowej, także z delegata rządowego jako trzeciego członka.

4. Co do ostatecznego ułożenia statutu organizacyjnego dla szkoły, porozumi się Wydział krajowy z Rządem.

5. Ciało nauczycielskie składa się z trzech stałych profesorów fachowych i z pomocników; profesorów mianuje Wydział krajowy na przedstawienie kuratoryi za uprzednią zgodą Rządu, jeżeli odpowiednią subwencję dla szkoły wyznaczy; pomocników mistrza kowalskiego i sługi mianuje kuratoryja a zatwierdza Wydział krajowy; rządę ustanawia Wydział krajowy.

6. Sejm uchwała etat dla profesorów, pomocników, urzędników i sług zakładu.

7. Wydział krajowy podnieś sumę 2.000 zł. a. w. ofiarowaną przez były Wydział miasta Lwowa na dniu 28. kwietnia 1859 na założenie szkoły kucia koni.

8. Wydział krajowy zaciągnie i podnieś z gal. kasy oszczędności lub z innego instytutu kredytowego pożyczkę do wysokości sumy 30.000 zł. a. w. pod najkorzystniejszymi warunkami na hipotekę realności we Lwowie pod l. 466¹/₄ położonej, będącej własnością funduszu krajowego a przeznaczonej na umieszczenie szkoły weterynaryi, i zezna w tym celu kartę dłużną we formie wymaganej przez pożyczający zakład kredytowy.

9. Wydział krajowy wypłaci resztującą cenę kupna nabytej realności również jak należyć rządową od przeniesienia jej własności i przeprowadzi urządzenie tej realności pod l. 466¹/₄ we Lwowie położonej na umieszczenie w niej szkoły weterynaryi, wraz ze szkołą kucia koni i ze szpitalem dla zwierząt, kosztem sumy 42.200 zł. a. w.

10. Niedobór kosztów nabycia i przekształcenia realności pod l. 466¹/₄ na umieszczenie szkoły weterynaryi wraz ze szkołą kucia koni i ze szpitalem dla zwierząt niemniej kosztów wewnętrznego urządzenia tego zakładu, pokryje Wydział krajowy przedewszystkiem ze sprzedaży efektów do funduszu szkoły kucia koni należących, a gdyby gotówka w ten sposób otrzymana, niedostateczną była do pokrycia niedoboru, ze sprzedaży efektów należących do funduszu kultury krajowej.

11. Wydział krajowy dołoży wszelkich starań, aby rzeczona szkoła już z rokiem 1875/6 otwartą być mogła.

12. Komisya budżetowa wstawi sumę 10.000 zł. a. w. na pokrycie bieżących wydatków tej szkoły w budżet funduszu krajowego na rok 1875.

Jego Ces. i Król. Apostolska Mość raczył Najwyższem postanowieniem z dnia 3. marca 1875 najlaskawiej zatwierdzić powyższą uchwałę Wysokiego Sejmu z dnia 14. października 1874, mocą której w celu założenia we Lwowie stałej publicznej szkoły weterynaryi wraz ze szkołą kucia koni i ze szpitalem dla zwierząt, upoważniony został Wydział krajowy do zaciągnięcia pożyczki do wysokości 30.000 zł. w. a. na hipotekę należącą do funduszu krajowego realności pod Nr. c. 466¹/₄ we Lwowie i do sprzedaży efektów, należących do funduszu szkoły kucia koni, a w razie potrzeby do funduszu kultury krajowej.

Stosując się do otrzymanego polecenia, rozpoczął Wydział krajowy rokowania z Rządem, celem uzyskania subwencji rządowej na częściowe pokrycie kosztów założenia tej szkoły, niemniej celem wyjednania dla tej szkoły stałej rocznej subwencji. Pomimo kilkakrotnych przypomnień tej sprawy, i pomimo uchwały Izby posłów w Radzie państwa, wzywającej Rząd do założenia takiej szkoły we wschodnio-północnej grupie krajów Monarchii, nie otrzymał atoli Wydział krajowy dotąd od Rządu odpowiedzi na swe przedstawienia.

Statut organizacyjny dla zakładu w mowie będącego, starał się Wydział krajowy w myśl uchwały wys. Izby zastosować do życzeń wyrażonych w piśmie Jego Ekscelencji p. Ministra rolnictwa z dnia 19. września 1874 L. 11.274 i przedłożył projekt statutu w ten sposób przerobiony Rządowi do wyjawienia zdania. Jednak i w tej mierze nie otrzymał jeszcze Wydział krajowy odpowiedzi od Rządu.

Względem podniesienia sumy 2.000 zł. w. a. ofiarowanej przez gminę miasta Lwowa na założenie szkoły kucia koni, i zaciągnięcia pożyczki w sumie 30.000 zł. w. a. z galicyjskiej kasy oszczędności na hipotekę realności pod L. 466¹/₄ położonej, przedsięwziął Wydział krajowy odpowiednie kroki, które jednak dotąd jeszcze stanowczego rezultatu nie osiągnęły.

Resztującą cenę kupna wymienionej realności w sumie 26.000 zł. w. a. wypłacił Wydział krajowy stosownie do postanowień kontraktu kupna i sprzedaży na dniu 31. grudnia 1874, a na dniu 24. marca 1875 należyć rządową od nabycia tej realności w sumie 2.785 zł. 12¹/₂ ct. w. a. wymierzoną.

Do przekształcenia w mowie będącej realnością na umieszczenie zakładu weterynaryi, przystępuje właśnie Wydział krajowy pod kierownictwem swego oddziału technicznego, poruczając poszczególne roboty częściowym przedsiębiorcom.

Ten sposób przeprowadzenia powyższych przekształceń, okazał się z tego powodu najodpowiedniejszym, gdy nie idzie o całkiem nową budowę, lecz w znacznej części o przebudowania lub wewnętrzne urządzenia i przerabiania.

Z powyższego przedstawienia stanu sprawy Wysoki Sejm przekonać się raczy, że Wydział krajowy nie jest w położeniu zdać już w tej chwili Wys. Sejmowi szczegółowo sprawę z dopełnienia poleceń, wydanych uchwałą z dnia 14. października 1874, ani też wykazać stan, w jakim znajdzie się fundusz kultury krajowej i fundusz szkoły kucia koni, — właściwie obecnie fundusz szkoły weterynaryi — po przeprowadzeniu tych poleceń Wys. Sejmu z dnia 14. października 1874.

Tyle jednak pewnem jest, iż jeżeli nie zajdą jakie nieprzewidziane przeszkody, postanowienie Wys. Sejmu spełnione zostanie i szkoła weterynaryi wraz ze szkołą kucia koni i ze szpitalem dla zwierząt we Lwowie, otwartą będzie jako zakład krajowy w realności pod L. 466 $\frac{1}{4}$, położonej, po odpowiedniemu urządzeniu onejże z początkiem roku szkolnego 1875/6.

Równie jak preliminarz kosztów utrzymania tego zakładu na rok 1875 przez Wys. Sejm bez szczegółowego rozbioru w ryczałtowej sumie 10.000 zł. w. a. uchwalonym został; tak też niepodobnem jest, oznaczyć już w chwili obecnej z całą ścisłością wysokość szczegółowych wydatków na utrzymanie w mowie będącego zakładu w przeciągu roku 1876 wyłożonymi być mających.

Gdy zakład ten w ciągu roku 1875 tylko przez trzy, a co najwięcej przez cztery ostatnich miesiące utrzymywany być ma, a Wys. Sejm na utrzymanie tego zakładu przez czas powyższy przeznaczył sumę 10.000 zł. w. a. według ustępu 12. uchwały z dnia 14. października 1874, przeto preliminował Wydział krajowy na rok 1876, w którym w mowie będący zakład przez rok cały, a zatem przynajmniej przez czas trzy razy dłuższy utrzymywany być ma, w rubryce VII. poz. 57. budżetu funduszu krajowego, kwotę trzy razy wyższą, to jest sumę 30.000 zł. a. w.

Na rzeczywistą wysokość tego wydatku wpłynie jednak przeważnie ostateczny wynik rokowań z Rządem o przyznanie subwencji na utrzymanie tego zakładu.

Gdy te rokowania ostatecznie pomyślnym skutkiem uwieńczone zostaną, o czem Wydział krajowy nie wątpi, zmniejszy się kwota rzeczywistych wydatków na utrzymanie tego zakładu o taką sumę, jaką wyś. Rząd na ten cel tytułem stałej subwencji przyznaczyć za stosowne uzna.

Wydatki na utrzymanie tego zakładu w roku 1876 ponieść się mające, przedstawiają się w przybliżeniu w sposób następujący:

1. Płaca dyrektora	1.500 zł. w. a.
2. Płaca jednego profesora z dodatkiem aktywalnym	1.240 „ „
3. Płaca adjunkta	800 „ „
4. Płaca asystenta	600 „ „
5. Płaca docenta fizyki z dodatkiem na fiakra	600 „ „
6. Płaca docenta chemii z dodatkiem na fiakra	600 „ „
7. Płaca docenta historii naturalnej z dodatkiem na fiakra	360 „ „
8. Płaca mistrza kucia koni	600 „ „
9. Płaca rządcy	600 „ „
10. Płaca dwu starszych sług	800 „ „
11. Płaca trzech parobków	600 „ „

Płace etatowe razem 8.300 zł. w. a.

	Z przeniesienia	8.300 zł. w. a.
12. Dotacya na bibliotekę i kancelaryę		1.500 zł. w. a.
13. Dotacya na instrumenta chirurgiczne w prosektoryum i kuźni		2.000 " "
14. Dotacya na dalsze wewnętrzne urządzenie zakładu		1.000 " "
15. Dotacya na gabinety		2.000 " "
16. Przyrządy lecznicze i zapasy na utrzymanie chorych zwierząt		3.000 " "
17. Opalenie i oświetlenie zakładu		1.000 " "
18. Podatki, assekuracya i utrzymanie realności		2.700 " "
19. Rata na oprocentowanie i stopniowe umorzenie pożyczki		2.500 " "
	Co wynosi sumę ogólną	24.000 zł. w. a.

Z natury pozycyi 12 do 15 wypływa, że po postawieniu zakładu na stopie odpowiedniej, wydatki te znacznie zmniejszą się w przyszłości.

Równie zachodzi uzasadniona nadzieja, że po wprowadzeniu zarządu tego zakładu w tok regularny, wydatki ściśle administracyjne wyliczone w pozycyach 16, 17 i 18 znacznie zniży się dadzą, jak to zaszło co do szkoły gospodarstwa lasowego w preliminarzu jej na rok 1876 w porównaniu do budżetu na rok 1875 uchwalonego.

Gdy w preliminarzu funduszu krajowego na rok 1876 przedłożonym w rubryce VII. poz. 57. na cele szkoły weterynaryi kwota 30.000 zł. a. w. preliminowaną została, a według powyższego prawdopodobnego zestawienia wydatków na cele tej szkoły najprawdopodobniej wystarczy kwota 24.000 zł. w. a., przeto pozostałoby z kwoty w tej pozycyi preliminowanej suma 6.000 zł. w. a. nie rozporządzona.

Wydział krajowy przedstawia atoli z powodu wniosku piosła Skrzyńskiego o utworzenie krajowego biura górniczego przy Wydziale krajowym, Wys. Sejmowi w odrębnym sprawozdaniu, jak pożytecznem a nawet nieodzownem ze względów gospodarstwa krajowego byłoby urządzenie i przeprowadzenie zbadania stosunków kraju uaszego, mających styczność z ekonomicznym rozwojem jego, i wnosi, ażeby Wysoki Sejm na prace przygotowawcze do tego celu przeznaczyć raczył w roku 1876 kwotę 5.000 zł. w. a., która z powyższej nie rozporządzonej kwoty 6.000 zł. w. a. pokrytą być mogłaby.

Nareszcie proponuje Wydział krajowy rubr. VII. poz. 62. preliminarza budżetu krajowego na rok 1876 na stypendya dla uczniów szkoły weterynaryi we Lwowie sumę 2.000 zł. w. a. a to dla tego tylko 2.000 zł. w. a., ponieważ na utrzymanie tego zakładu suma 30.000 zł. w. a. proponowaną była. Kwota 2.000 zł. jest atoli za niską; ponieważ ze szkołą tą także szkoła kucia koni połączoną być ma, a jak dotychczasowe doświadczenie przy wojskowej szkole kucia koni co do uczniów cywilnych wykazuje, frekwentacya w zakładach tego rodzaju bywa nader małą, jeżeli nie jest popartą pomocą materialną dla uczniów udzielaną. Ztąd też właśnie w tym celu, ażeby zakład w mowie będący przyniósł jak największy pożytek dla kraju, sądzi Wydział krajowy, iż byłoby rzeczą nader odpowiednią, ażeby suma w tej pozycyi proponowana z kwoty 2.000 zł. w. a. do kwoty 3.000 zł. w. a. podniesioną była, przez co użytą zostałaby resztująca kwota 1.000 zł. w. pozostająca z wydatku w rubr. VII. poz. 57. preliminowanej.

Przedstawiwszy w ten sposób dotychczasowy przebieg czynności podjętych dla wprowadzenia w życie i otwarcia już w bieżącym roku, z początkiem roku szkolnego 1875/6 krajowej szkoły weterynaryi, wraz ze szkołą kucia koni i ze szpitalem dla zwierząt, wnosi Wydział krajowy:

Wysoki Sejm raczy:

Przy załatwieniu preliminarza funduszu krajowego na rok 1876:

1. W rubryce VII. pozycyi 57. na urządzenie i utrzymanie szkoły weterynaryi we Lwowie, zamiast preliminowanej sumy 30.000 zł. a. w. uchwalić sumę 24.000 zł. a. w., natomiast zaś:

2. w rubryce VII. pozycyi 62. zamiast preliminowanej na stypendya dla uczniów szkoły weterynaryi we Lwowie sumy 2.000 zł. a. w. uchwalić sumę 3.000 zł. a. w. na stypendya dla uczniów szkoły weterynaryi i szkoły kucia koni we Lwowie, nareszcie

3. sumę 5.000 zł. a. w. przyznaczyć na prace przygotowawcze i ułożenie planu zbadania stosunków kraju, mających styczność z rozwinięciem wszelkich gałęzi gospodarstwa krajowego.

Z Rady Wydziału krajowego
Królestwa Galicyi i Lodomeryi z Wielkiem Księstwem Krakowskiem.

We Lwowie dnia 8. kwietnia 1875.

Przewodniczący :

Alfred hr. Potocki wlr.

Marszałek krajowy.

Sprawozdawca :

Paweł Skwarczyński wlr.

Członek Wydziału krajowego.

